

'ΣΤΟ ΔΑΝΤΖΙΖ

Πέρα ἔκει 'στὸ Δάντζιγ—ποιὸς ἀπὸ σᾶς τὸ ξέρει;—
Δυταμωθῆκαν δύο Αὐτοκρατόρων μούραις
Νὰ ποῦνε ἀν εἰρήνη ἡ πόλεμος συμφέρῃ,
Καὶ μὴ ρωτᾶτε πόσαις ἀρχίσανε μούρμουραις.
Κι' εἰ δύο τὴν εἰρήνη ζητοῦσαν καὶ καλά,
Καὶ φύγανε σὰν φίλοι . . . "Ιδατ" ἔκει μυαλά!

'Αλλ' ὅμως δὲν μᾶς λένε ποσοὶ τάχα εἶναι τοῦτοι,
Όποιο ἀποφασίζουν δῆλος τῆς γῆς τὴν τύχη,
Καὶ πότε θέλουν γλέντι καὶ ἄλλοτε μπαροῦτι,
Καὶ κρέμεται δι κόσμος ἀπ' τὸ μικρό τους νύχι;
Καὶ τάχα γιὰ τὴν τύχη τοῦ κόσμου τι τοὺς μέλλει;
Δὲν εἰμπορεῖ κανένας νὰ κάνῃ δι, τι θέλει;

"Δι θέλετε πολέμους, μονάχοι πολεμᾶτε,
Δι θέλετε εἰρήνη, μὲ τὴν εἰρήνη ζῆτε,
Μὰ καὶ γιὰ μᾶς τὸ γοῦ σας ἀδίκως μὴ χαλάτε,
Καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ μᾶς ξεφορτωθῆτε.
Στὰ ίδιατερά σας κανεὶς δὲν ἐπεμβαίνει,
Καὶ οὐχι ἀφῆστε τὴν ἄλλη οἰκουμένη.

Δύτα εἰς τοὺς δίκονς σας μπορεῖτε νὰ τὰ λέτε,
Κι' αὐτοὶ νὰ σᾶς ἀκεύουν μὲ τὰ αὐτὶὰ σκυμμένα,
Καὶ νὰ σᾶς κάμουν δι, τι περίδρομο κι' ἀν θέτε,
Μὰ τὰ δίκα σας λόγια πᾶνε γιὰ μᾶς χαμένα.
Βμεῖς θὰ κάνουμ' δι, τι κι' ἀν θέμε εδῶ πέρα,
Κι' ἀν δὲν βαρεῖσσαι, Τσάρο, σφύριζε νύκτα μέρα.

Σεῖς εἴπατε 'στὸ Δάντζιγ πῶς θέλετε εἰρήνη,
Μὰ γιὰ νὰ δῆτε δι τι κτυπᾶτε 'στὸν ἀέρα,
Ο Μπούμπουλης φωνάζει πῶς πόλεμος θὰ γίνη,
Καὶ δός του πιὰ τορπίλλαις μᾶς φέρνει κάθε μέρα.
Δὲν ἀφῆσε μακοῦνα η βάρκα πουθενά,
Κι' δην κι' ἀν εῦρη μία τὴν πέρνει καὶ φτηνά.

Καὶ μάλιστα δὰ τώρα, ὡς κεφαλαῖς μεγάλαις,
Ποῦ εἴπατε πῶς πρέπει ν' ἀσφαλισθῇ εἰρήνη,
Ο Μπούμπουλης γιὰ πίκα θὰ κουβαλήσῃ κι' ἄλλαις,
Νὰ δῆτε κατὰ πόσον δ λόγος σας βαρύνει.
Τὰ εοναρά σας λόγια δ Μπούμπουλης γελᾷ,
Καὶ δυὸς Αὐτοκρατόρων τὰ σχέδια χαλᾶ.

Φωτζαῖς ἀπὸ τὰ μάτια κι' ἀπὸ τὴ μύτη χύνει,
Καὶ εἰς τὰ σχέδιά σας αὐτὸς πηγανει κόγτρα,
Καὶ δοσ σεῖς 'στὸν κόσμο θὰ λέγετε εἰρήνη,
Τέσσα αὐτὸς θὰ φέρνῃ τορπίλλαις ἀπ' τὴ Λόντρα.
Τὰ ἔβαλλε μαζὶ σας ἀμέτη μωαμέτη,
Κι' ἔχει πολὺ μεγάλο γιὰ πόλεμο σεκλέτι.

"Ο, τι λοιπὸν κι' ἀν λέτε δὲν ἔχει σημασία·
ἀν θέτε σεῖς εἰρήνη, ἐμεῖς ζητοῦμε αἷμα,
κι' ἀν πόλεμο σεῖς πάλι, ἐμεῖς τὴν ήσυχία,
καὶ ἂς μᾶς συγχωρήσῃ τ' δλόχρυσό σας στέμμα.
Ναὶ μὲν, σᾶς προσκυνοῦμεν μὲ δλας τὰς τιμὰς,
μὰ καπποτε ρωτᾶτε τὸν Μπούμπουλη κι' ἔμας.

Souris

'Ανέκδοτα τοῦ Ερυθροῦ Σταυροῦ.

Γραῖά τις φέρουσα παλαιὸν δελτάριον ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν μὴ ἀνανεωμένον, προσελθοῦσα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Ερυθροῦ Σταυροῦ δύο ἑδομάδας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του, καθ' ἃς οὐδέποτε τοῦτο προσήχθη εἰς τοὺς διανομεῖς τοῦ ζωμοῦ καὶ τοῦ ἄρτου, ἵζητε τὴν χορηγίαν δι' δλας τὰς παρελθούσας ἡμέρας ἐπὶ τῷ λόγῳ, διὶ τὸν ἀνάγκην, ἀτε ἀποβληθεῖσα τῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τῆς κυρίας της, ἥτις ἀντ' αὐτῆς παρέλαβε ακορίτοις μὲ σπικωμένα μαλλιάν.

* * *
"Βρερε δὲ ὁσαύτως συνταγὴν καὶ παμμεγέθη φιάλην ἵνα λάβῃ φάρμακον. Ο φαρμακοποίος ἐκτελέσας τὴν συνταγὴν ἔθεσεν εἰς τὴν φιάλην ὑγρὸν φάρμακον ἔως δύο οὐγγίας μόνον.

— Διὰ τί δὲν μου τὴν γεμίζεις; Ἐρωτᾷ μετ' ἀγανακτήσεως η γραῖα, καὶ στραφεῖσα πρὸς νέαν τινὰ ἴσταμένην πλησίον.

— "Δι το αὐτὴν, εἴπεν εἰς τὸν φαρμακοποίον, « Ήτα τῆς ἐγέμιζες βέβαια! »

* * *

'Εκ πολλῶν ιατρῶν οὐδεμία ἀπώλεια!

Πολλοὶ προσέρχονται εἰς τὸν Ερυθρὸν Σταυρὸν φέροντες ἐνταῦτῷ τρία η πάντε δελτάρια, ἐντοῦτο δὲ καὶ πλείονα τούτων. Συνήθως τὰ δελτάρια τοῦτα εἶναι ὑπογεγραμμένα δι' ἐνδικούς καὶ τοῦ αὐτοῦ ιατροῦ. 'Αλλ' οὐκ δλίγα τούτων εἶναι ἐκδεδομένα παρὰ πολλῶν Ασκληπιαδῶν χωριστὰ χάριν ἐνδικούς καὶ μόνου ἀσθενοῦς. Εὐτυχῶς οὐδεμία συμφορὰ ἐπακολουθεῖ, διότι καὶ δ ζωμὸς καὶ δ διπυρίτης ἀπεδείχθησαν ὑγιέστατα σιτίσματα!

* * *

'Εκ πολλῶν φαρμάκων ἀπώλεια.

Γυνή τις προσελθοῦσα εἰς τὸ φαρμακεῖον τοῦ Ερυθροῦ Σταυροῦ, παρουσίασε συνταγὴν ὑπογεγραμμένην παρὰ τοῦ ιατροῦ τῆς Αστυκλινικῆς. Ιδὼν δ φαρμακοποίος εἴπεν εἰς αὐτὴν, διὶ η συνταγὴ τῆς μόνον ἐν τῷ φαρμακείῳ τῆς Αστυκλινικῆς δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ.

Τότε η γυνὴ ἔξηγαγεν ἐκ τοῦ θηλακίου τῆς ἑτέραν, ητοις κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς μόνον ἐν τῷ στρατιωτικῷ φαρμακείῳ ἐπρεπε νὰ ἐκτελεσθῇ ἀπὸ τῆς ἀνακτορικῆς πιεστώσεως.

'Αλλ' διτε δ φαρμακοποίος παρέπεμψε τὴν γυναῖκα εἰς τὸν ἀρμόδιον τόπον, αὐτη ἔξηγαγεν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θηλακίου τρίτην συνταγὴν, ὑπογεγραμμένην ἐπὶ τέλους ὑπὸ ιατροῦ τοῦ Ερυθροῦ Σταυροῦ.

Εὐτυχῶς ἐπρόκειτο καὶ εἰς τὰς τρεῖς περὶ κενίνης, διὸ ἐκτελέστε τὴν τρίτην φαρμακοποίος συνεδούλωσε τὴν γυ-

ναίκα γ' ἀρχεοθῇ μόνον εἰς τὴν ὅπ' αὐτοῦ δοθεῖσαν ποσό-
τητα.

'Αμφιβάλλομεν, ἐν εἰσηκούσθη, τῆς ποσότητος οὕτης παρ'
ἡμῖν εἰς πάντα τὸ πᾶν!

**

'Αφ' ὅτου ὁ ἄγαθὸς Παυλόπουλος, ὁ Ἀρεοπαγίτης, προσή-
νεγκε τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἀσθε-
νῶν ἡ ἐπιδημία πολὺν θάνατον κατέγειρε τούτων πρόδοτον. 'Εκ τῶν
χρημάτων τούτων ἐγένοντο μέχρι τοῦτο δύο διανομῆς· τῇ
μὲν ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ τῆς πρώτης διανομῆς (ἐν οὐδεὶς ἔγγω-
νει) ὁ ἀριθμὸς τῶν δεκτῶν τὸν ἀσθενῶν ηὔηθη κατὰ
ἐκατοντάδας· τῇ δὲ ἐπομένῃ τῆς δευτέρας διανομῆς, ἡς
ῶσαντως ἐγένετο ἐν ἀδήλῳ ἡμέρᾳ, ὁ ἀριθμὸς ἀνῆλθεν εἰς
ἀναρίθμητον ποσότητα. 'Η στατιστικὴ αὕτη εἶναι, νομίζο-
μεν, ἐπ' ἵστης χρησίμη ὡς αἱ ἄλλαι.

2

ΜΟΥΣΙΚΗ

Τεργέστη, Σεπτέμβριος.

I

Μεταξὺ τοῦ δεκατίζοντος ὥμας κοιλιακοῦ τύφου καὶ τῆς
ἀπελευθερώσεως τῶν δούλων ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ, συντο-
μώτερον εἶπεν, μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου, φίλε κύριε συν-
τάκτα, ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν θυρίων ἔκει καὶ τὸν ἐπικη-
δείων αὐτόθι ἀσμάτων, ἐνδιμισα κατάλληλον τὸν περίστα-
σιν νὰ ὅμιλήσω καὶ ἕγω περὶ μουσικῆς ἐν γένει μὲν, μά-
λιστα δὲ, περὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐδὼ μουσικῶν ἐν συγ-
κρίσει πρὸς τὰς ἐν Βλλάδι.

Πολλοὶ πολλὰ εἶπον ὅτι διακρίνουστ τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ
τὰ λοιπὰ ζῶα· ἴδια τὸ λογικό καὶ τὸ γελαστικό εὑρί-
σκουσιν οἱ πλείονες, ὡς τὸ κατ' ἔξοχὴν διακρίνον τὸ βασι-
λεῖον τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς δημοκρατίας τῶν ζῶων. 'Ε-
σχάτως πλὴν εἰς τῶν συντακτῶν τοῦ Φιγαρώ, δὲν ἀποκλείει
τὸ λογικὸν καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα, εὑρίσκει ὅμως ἀποκλειστικῶς
εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἀνῆκον πλὴν τοῦ γελαστικοῦ καὶ τὴν
ἀντοχειρίαν.

Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι πολλὰ τῶν ζῶων εἶναι λογικώτερα
πολλῶν ἀνθρώπων, ἐνδεχόμενον ἀκόμη νὰ γελῶσι, ἀλλὰ
καὶ ἀν αὐτοκτονῶσι, εἶναι ζητημα τὸ δόποιον δύνασθε νὰ
μάθητε ἀπὸ τὸ δελτίον τῆς θηνοιμότητος τῶν ἀστυνομι-
κῶν καὶ δημοτικῶν αὐτῶν ἀρχῶν.

Τὸ κατ' ἔμε, τίποτε ἀπὸ δλα αὐτὰ δὲν παραδέχομαι
ὅτι διακρίνει τὸν ἀνθρώπου ἀπὸ τὰ ζῶα, δότι ἕγω εἶδον
ἔπιους κεκτημένους νοημοσύνην, ἀν οὐχὶ δην ὁ Βίσμαρκ,
ἄλλ' ἀναμφισβήτητος ὑπερτέρων πολλῶν ἀστυνομικῶν μας
δργάνων· εἶδον ἀκούν κύνας γελῶντας χαρίστερον καὶ συ-
χνότερον πολλῶν διδασκαλῶν τοῦ γένους· καὶ εἶδον, τοῦ-
λαχιστον ἀνέγνωσα, ὅτι λαγωδὲς κατεσπάραζε τὰ ἐντόσθια
τού, δότι τὸν ἐγκατέλιπεν ἡ ἐρωμένη του, ἐν ὃ ἀν ἡ τὸ ἀν-
θρώπους εἰς τὴν θέσιν του, τὸ πολὺ θὰ κατεσπάραζε τὸν
λαγώνων.

Τὸ κατ' ἔμε λοιπὸν ἐκεῖνο τὸ δόποιον διακρίνει τοὺς ἀν-
θρώπους ἀπὸ τὰ ζῶα εἶναι ἡ μουσική. 'Ισως τώρα πολλοὶ
ἀγτεπεξέλθωσι κατὰ τῆς ἴδεται μου αὐτῆς, λαμβάνοντες ὡς

συμμάχούς τὴν ἀηδόνα, τὸν βάτραχον, τὸν ὄνον καὶ πολλὰ
ἄλλα καλλικέλαδα δύντα ἐνδεχόμενον μάλιστα νὰ μὴ ἀπα-
τῶνται· ἀλλ' δσω ἐνδεχόμενον εἶναι τοῦτο, τόσω βέβαιον
εἶναι δτι καὶ ἐμὲ δὲν θὰ πείσωσι. 'Αληθῶς, πῶς εἶναι δυ-
νατὸν νὰ πεισθῶ δτι δ ὄνος συνδιαλέγεται μετὰ τοῦ Θεοῦ,
ἄφοῦ εἶναι βέβαιον, δτι ἡ μουσικὴ εἶναι ἡ γλῶσσα τὴν δ-
ποίαν λαλεῖ ὁ Θεὸς μετὰ τοῦ ἀγθώπου; ἡ πᾶς εἶναι δυ-
νατὸν νὰ παραδεχθῶ δτι ἡ ἀηδῶν δμιλεῖ τὴν ἰδίαν γλῶσ-
σαν, ἄφοῦ διὰ τῶν πτερύγων τῆς δύναται ν' ἀνέλθῃ μέχρε
τοῦ οὐρανοῦ;

Περὶ τῶν βατράχων δμιλησεν δ Ἀριστοφάνης.

Διεσχυρίζομαι λοιπόν, δτι ἐκεῖνο τὸ δόποιον διακρίνει τὸν
ἀνθρώπον ἀπὸ τὰ ζῶα εἶναι ἡ μουσική. Μετὰ τὸν βραχὺν
ἀυτὸν πρόλογον εἰσέρχομαι εἰς τὸ θέμα μου, ἐὰν δὲν νομί-
ζετε δτι εἶναι καιρὸς νὰ ἔξελθω πλέον.

'Αλλὰ τι εἶναι μουσικὴ; — Μουσικὴ εἶναι δ Βελλίνης,
δ 'Ροσσίνης, δ Βέρδης, δ Μέγερμπερ, δ Μόσσαρτ, δ Γκουνώ,
δ 'Αϊδην, δ 'Οφεμπαχ, καὶ πολλοὶ ἄλλοι θεόπνευστοι ψαλ-
ται. — Τοιουτορόπως μοι φαίνεται, δτι ἔχετε ἀκριβῆ τὸν
δρισμὸν τῆς ήρωτίνης μου.

Τὶ σκοπὸν δὲ ἔχει ἡ μουσική; — Minore, maggiore, adagio,
allegro, minuetto, καὶ πολλοὶς ἄλλοις σκοπούς κατὰ
τὴν περίστασιν καὶ τὴν γρέσιν. — Μοι φαίνεται δτι καὶ δ
δρισμὸς μου αὐτὸς δὲν δυτερεῖ τοῦ πρώτου.

Μὴν ἀπορήσητε δὲ μὲ τοὺς παραδόξους αὐτούς, δσσον καὶ
πρωτοτύπους περὶ μουσικῆς δρισμούς μου, διότε μὲ δλην
αὐτῶν τὴν παραδοξότητα καὶ πρωτοτύπιαν εἶναι ἀκριβέ-
στατοι, ἡ τούλαχιστον ἀκριβέστεροι ἀπὸ τὸν δρισμὸν τοῦ
Θεοῦ καὶ τῆς Φυχῆς, μὲ τὰ δποῖα ἡ μουσικὴ, δύναμαι νὰ
σᾶς εἰπω ἔχουσι τὸν αὐτὸν καταγωγῆς τόπον, τὸν οὐρανόν.

Πλὴν ἀφίνων κατὰ μέρος τὸν δρισμὸν καὶ τὴν καταγω-
γὴν τῆς μουσικῆς, ἄφοῦ μάλιστα δὲν περιλαμβάνεται εἰς
τὰς παραχωρηθείσας ἡμῖν ἐπαρχίας, θὰ σταματήσω εἰς δύω
σπουδαῖς αὐτῆς ἀποτελέσματα, τὰ δποῖχ ἕγω δ ἰδιος ἀν-
τελήφθη πρακτικῶτατα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ τὰ δποῖα θὰ
διατυπώσω καὶ ἐμπραγμάτως θὰ ἀποδείξω ὡς ἔχης:

'Η μουσικὴ μορφώνει καλοδε πολίτας καὶ γενναλονε
στρατιώτας.

II

Βίδον προχθὲς καὶ πρὸ δκτώ ήμερῶν, καὶ ἀνὰ πᾶσαν δγ-
δόνην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως μου ἐνταῦθα βλέπω, τὴν
στρατιωτικὴν μουσικὴν μετὰ τὸ πέρας αὐτῆς, ἐν τῇ μεγάλῃ
λεγομένῃ πλατείᾳ, κυκλουμένην αἴροντος ὑπὸ λαμπαδηφόρων
στρατιωτῶν, κινούσαν είτα διὰ θυρίου τινὸς ἑθνικοῦ
μάρες, καὶ ἀκολουθουμένην, ὑφ' δλου τοῦ περιεστῶτος
πλήθους, τασσομένου ἐν μιᾷ στιγμῇ εἰς κανονικωτάτας δμ-
μοιράς, καὶ βαδίζοντος τοσοῦτον ἀφελῶς, κανονικῶς, καὶ
ζγερώχως, ώστε νομίζει τὶς δτι δλον ἐκεῖνο τὸ πλῆθος εἶναι
σῶμα ἐπανερχόμενον ἀπὸ ἐπετυχοῦς τινὸς ἐκστρατείας, ή
— ἐλληνικῶς εἰπεῖν — ἀπὸ στρατιωτικὸν τινὸς περίπατον.

Δὲν ἐννοῶ, φίλατας Καλιβάν, δτι ἀπατεῖται κόπος πο-
λὺς, διὰ νὰ ἀποδείξω τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀρχῆς μου, διότε
εἶναι βέβαιον δτι ἡ μουσικὴ εἰς ἀπαντα τὸν πεπολιτισμόν
— καὶ ἀποδίτιστον ἀκόμη κόσμον — δὲν δεν θεωρήται ἐπί-
στης ἀναγκαῖα, ὡς ἡ χρονοτομάθεια καὶ ἡ κατήχησις, ἀπο-
τελεῖ δμως οὐσιώδες στοιχεῖον, ἀνευ τοῦ δποίου δ ἀνθρω-
πος εἶναι ἀτελής. — Τὸ κατ' ἔμε, προτίμω τὸν Μόσσαρτ
χρόπο τὸν Μακράκην καὶ ἀπὸ τὸν Δαμαλάν ἀκόμη. — Τιθεται
λοιπὸν ἔκτος συζητήσεως δτι ἡ μουσικὴ μορφώνει καλοῦς